

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การนำสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์เข้าไปในเขตปลอดอากร

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๖๐๔/๓๐๗๖๕ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือการนำสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร สรุปความได้ว่า ด้วยกรมปศุสัตว์มีภารกิจในการควบคุมการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี กรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายทุกครั้งที่มีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และปฏิบัติให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การขออนุญาต การออกใบอนุญาต วิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยข้อ ๔ ของประกาศดังกล่าวกำหนดว่า การขออนุญาตนำเข้า ในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ผู้ขออนุญาตนำเข้าต้องจัดให้มีการเชิญเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เพื่อเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตสัตว์หรือชากระสัตว์ที่ประเทศแหล่งกำเนิดสัตว์หรือชากระสัตวนั้น ซึ่งการตรวจรับรองแหล่งผลิตสัตว์หรือชากระสัตว์ที่ประเทศแหล่งกำเนิดสัตว์หรือชากระสัตว์ตามประกาศกรมปศุสัตว์ดังกล่าวเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดจากการนำสัตว์หรือชากระสัตว์ซึ่งเป็นโรคระบาดหรือสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพอนามัยของคนและสัตว์จากการสัมผัสเชื้อโรคระบาดหรือการปนเปื้อนในระหว่างการขนส่ง เคลื่อนย้าย หรือวิธีการอื่นใดเพื่อการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนั้น หากมีการนำสัตว์หรือชากระสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมปศุสัตว์ดังกล่าว อาจก่อให้เกิดโรคระบาดในสัตว์หรือจากสัตว์สู่คน และส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขอนามัยของประชาชนและสัตว์ เกิดความเสียหายต่อภาคลักษณ์ด้านการปศุสัตว์เป็นวงกว้างและจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ ถึงแม้ว่าสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรได้มีการรับรองมาตรฐานหรือมีคุณภาพสูง แต่ก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาดเนื่องจากอาจมีการสัมผัสเชื้อโรคระบาดหรืออาจเกิดการปนเปื้อนในระหว่างการขนส่ง เคลื่อนย้าย หรือวิธีการอื่นใดเพื่อนำเข้ามาในราชอาณาจักร ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่ใช่กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองการ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่เนื่องจากมีผู้ประกอบการที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์ภายใต้เขตปลอดอากร สามารถภูมิคุ้มกันได้โดยไม่ต้องรับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จึงไม่ต้องแจ้งขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกต่อด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรมปศุสัตว์จึงขอหารือว่า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสินค้าประเภทสัตว์หรือชาксัตว์ต้องปฏิบัติตาม มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชา克斯ัตว์ที่กรมปศุสัตว์กำหนดหรือไม่ เพียงใด หรือได้รับการยกเว้นไม่อยู่ในบังคับกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามา ในราชอาณาจักร การส่งออกไปนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมปศุสัตว์ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) เป็นผู้แจ้งข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นกฎหมายพิเศษ ที่มุ่งคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนและประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ของประเทศไทย จากการระบาดของโรคจากสัตว์หรือชา克斯ัตว์ซึ่งอาจลุกลามเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินและกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย การนำสัตว์ หรือชา克斯ัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ฯ ที่วางกลไก การป้องกันและควบคุมโรคระบาดอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกัน โรคระบาดอันมีความเสี่ยงที่จะแพร่กระจายในวงกว้างได้ตลอดเวลา โดยมาตรา ๓๑ บัญญัติให้ ผู้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชา克斯ัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี กรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายทุกครั้งที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ราชอาณาจักร ส่วนพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายเศรษฐกิจที่กำหนดให้ ผู้ประกอบการต้องดำเนินพิธีการศุลกากรและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการให้เหมาะสมกับ สภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์ และการทำงานของสัตวแพทย์ สาธารณสุข และพนักงานเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน และเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศไทย รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตรา ค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชา克斯ัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกครั้ง ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และวิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติ ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางเรื่องล้าสมัยหรือไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งยังมีการตระหนาดภัยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติตั้งก้าวหลังกระซิบ ทำให้เกิดความ ไม่สงบในการใช้บังคับกฎหมาย ประกอบกับการค้าและการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศได้พัฒนาและขยายตัว มากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงการดำเนินพิธีการศุลกากรและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มี ประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยศุลกากร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

และเมื่อพิจารณามาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ที่บัญญัติให้ในกรณีการนำของเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำวัตถุดิบภายใต้กฎหมายในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากรเพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นใดกับของนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อญญาภัยได้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตราหรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น รวมถึงให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อญญาภัยได้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกไปนอกราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าวแล้ว เห็นได้ว่า การยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายบางประการนั้นมีเจตนาหมายเพื่อลดภาระของผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามกฎหมายและเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในด้านพิธีการศุลกากร เนื่องจากของที่ผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นใดขึ้นภัยในเขตปลอดอากร ในกรณีนี้มุ่งประสงค์จะส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งจำต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของประเทศที่นำเข้าอยู่แล้ว การกำหนดให้ต้องอญญาภัยได้บังคับของกฎหมายในเรื่องนั้นอีกจึงเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ประกอบการมากเกินควร แต่การยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวตาม มาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ นั้น ไม่รวมถึงการยกเว้นการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชาксัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ฯ อันมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดจากสัตว์หรือชาксัตว์เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งเป็นคนละวัตถุประสงค์กับพระราชบัญญัติศุลกากรฯ เพราะในการนำสัตว์หรือชาксัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรแม้ว่าจะอญญาภัยในเขตปลอดอากรแต่เขื้อร科จากสัตว์หรือชาксัตว์ก็อาจแพร่กระจายออกไปสู่ภายนอกเขตปลอดอากรได้ ดังนั้น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ฯ จึงใช้บังคับแก่กรณีการนำสัตว์หรือชาكسัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อนำเข้าไปในเขตปลอดอากรด้วย

(นางสาวจารุวรรณ เอ่องตระกูล)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๒

“มาตรา ๑๕๒ ในกรณีการนำของเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำวัตถุดิบภายใต้กฎหมายในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากรเพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นใดกับของนั้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อญญาภัยได้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตราหรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น

การนำของหรือวัตถุดิบตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งเข้าไปในเขตปลอดอากร ให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อญญาภัยได้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกไปนอกราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าวเฉพาะในพื้นที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การปล่อยของที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองออกจากเขตปลอดอากรเพื่อใช้หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าว หรือเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตราหรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้นนับแต่วันที่นำออกจากการเขตปลอดอากร โดยถือสมมุติว่าของนั้นได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรในวันที่นำออกจากการเขตปลอดอากร

การนำของเข้าหรือการปล่อยของออกจากเขตปลอดอากรตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด